

בפני כבי השופטת יהודית שטופמן
סגן נשיא

נתון
התביעה

בעניין: פלוני
ע"י ב"כ עוה"ד זינגר
המבקש (הנתבע)
נגד
אלמוני
ע"י ב"כ עוה"ד זאב אופירי
המשיב (הנתבע)

פסק-דין

א. התובע הגיש כנגד הנתבע תביעה בה עתר למתן פסק דין הצהרתי בו יקבע כי התובע והנתבע הינם "ידועים בציבור", ומשכך התובע הינו בעלים של מחצית הזכויות בכל נכסי הנתבע.

בפני בקשת הנתבע (להלן: "המבקש") לדחות על הסף את תביעת התובע (להלן: "המשיב"), וזאת בשל העדר סמכות עניינית לדון בעניינם של הצדדים.

לחילופין, מבקש המבקש להורות על מחיקת התביעה בשל העדר עילה, וכן בשל היות התביעה טורדנית וקנטרנית.

ב. ואלה נסיבות הבקשה:

ביום 19.2.98 הגיש התובע - המשיב, תביעה אשר הכתירה בכותרת "תביעה בענין ידוע בציבור". בתביעה זו פירט התובע - המשיב, פרטי מערכת היחסים שהתקיימה, לטענת התובע, במשך שנים, בין התובע לבין הנתבע.

לטענת התובע, הכיר את הנתבע לפני שנים רבות, בעודו נער.

לפני כ- 15 שנים החלה להתפתח מערכת יחסים בין התובע לבין הנתבע, ולפני כ- 11 שנים עברו התובע והנתבע להתגורר יחד.

מאז ועד עובר להגשת התביעה, חיו התובע והנתבע, לטענת התובע, כבני זוג לכל דבר וניהלו משק בית משותף.

בפני כבי השופטת יהודית שטופמן
סגן נשיא

01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31

לטענת התובע, הנתבע הינו בעל רכוש רב, ובמהלך חייהם המשותפים שב הנתבע והבטיח לתובע חלק ברכושו, לרבות הרכוש שנצבר על ידי הנתבע טרם יצירת הקשר עם התובע.

עוד לטענת התובע, ביום 7.4.97 פנה אליו הנתבע וביקש ממנו להצטרף אליו לפגישה במשרד עורך-דין מטעמו, על מנת שיחתמו שניהם, התובע והנתבע, על תצהיר המאשר את עובדת היותם "ידועים בציבור".

ג. לטענת התובע - מערכת היחסים אשר התקיימה בינו לבין הנתבע, הינה מערכת יחסים כשל "ידועים בציבור", לכל דבר וענין.

לפיכך, טוען התובע, כי הנכסים, הזכויות והממון, אשר נצברו במהלך חייהם המשותפים של הצדדים, נרכשו במאמץ משותף והינם פרי עבודתם המאומצת והמשותפת של התובע והנתבע, ומשכך מהווים רכוש משותף.

כאמור, טוען התובע כי הנתבע החזיע לתובע מפורשות, כי יהיה לו חלק גם ברכוש שנצבר על ידו, טרם היכרותם. לחיזוק טענתו זו הביא התובע בפני בית-המשפט ראיות לכאורה להיותו המוטב הבלעדי של כל זכויותיו הסוציאליות של הנתבע, אשר נצברו לזכות הנתבע במקום עבודתו.

לטענת התובע על פי הלכת השיתוף והלכות "השיוויון" שנתגבשו, והמתייחסות גם ל"ידועים בציבור", זכאי הוא למחצית הזכויות ברכוש אשר נצבר בידי הנתבע, במהלך חייהם המשותפים של הצדדים, ואף לחלק מסויים מהרכוש אותו צבר הנתבע טרם חייהם המשותפים של הצדדים. משכך, עותר התובע בתביעתו כי בית המשפט יקבע כי הצדדים היו ועודם "ידועים בציבור", מזה כחמש-עשרה שנים. כן עותר התובע למתן פס"ד הצהרתי לפיו התובע הינו בעלים של מחצית הזכויות בכל נכסיו של הנתבע.

ד. הנתבע - המבקש, כופר בכל האמור בכתב התביעה ועותר, כאמור, לדחית התביעה על הסף, בהעדר סמכות לבית משפט זה לדון בתביעת התובע כנגד הנתבע למתן פסק דין הצהרתי הקובע כי התובע והנתבע הינם "ידועים בציבור".

בפני כב' השופטת יהודית שטופמן

סגן נשיא

לטענת המבקש, בסעי' 1(2)(א) לחוק ביהמ"ש לענייני משפחה התשנ"ה - 1995, נקבעה סמכותו של ביהמ"ש לענייני משפחה לדון, בין היתר, בתובענה שהגיש אדם כנגד "בן משפחתו" ועילתה סכסוך בתוך המשפחה.

"בן משפחתו" מוגדר בס' 1(2)(א) לחוק כדלהלן:

"(א) בן זוג, לרבות הידועה בציבור כאשתו, בן זוגו לשעבר, בן זוגו שנישואיו עמו פקעו, ובלבד שנושא התובענה נובע מהקשר שהיה ביניהם בתקופה שבה היו בני זוג;"

לטענת המבקש, לאור הגדרת "בן זוג" בחוק בית המשפט לענייני משפחה כאמור, ומשהמבקש כמו גם המשיב, אינו "הידועה בציבור כאשתו", באשר הצדדים הינם בני אותו מין, לא הוענקה לבית המשפט לענייני משפחה הסמכות לדון בתביעת התובע.

עוד טוען המבקש כי משלא הוכרו בשיטתנו המשפטיות "ידועים בציבור" בני אותו מין, אין המשיב - התובע יכול לעתור לזכויות רכושיות שהוא זכאי להם, לטענתו, בשל היותו "ידוע בציבור" של הנתבע, ומשכך נעדרת תביעת התובע כל עילה.

בנוסף טוען המבקש, כי יש למחוק את התביעה בהיותה קנטרנית וטורדנית, היאת בשל אופי הטענות וההשמצות הקשות שהועלו בכתב התביעה. לטענת המבקש כוונת התביעה היא פגיעה בשמו הטוב של המבקש, שהינו אדם ידוע, בעל מעמד מקצועי מכובד.

ה. ההליך המשפטי

ביום 16.3.98, ומשסברתי כי טובת הצדדים מחייבת נסיון לפתרון המהלוקות ביניהם בדרכי הסכמה ונועם, הופנו הצדדים להליך גישור ביחידת הסיוע של בית המשפט לענייני משפחה.

במקביל, משהוגשה הבקשה לסילוק התביעה על הסף, הסכימו הצדדים כי הדיון בשאלת סמכותו של בית המשפט לדון בתביעת התובע, כאמור, יתנהל במקביל להליכי גישור בין הצדדים.

למרבה הצער, לא צלחו נסיונות הגישור, ומשכך ממשיכים ההליכים המשפטיים בין הצדדים.

בזני כבי השופטת יהודית שטופמן
 סגן נשיא

01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31

הצדדים הגישו לבית המשפט סיכומיהם, בשאלת סמכותו של בית המשפט לעניני משפחה לדון בתביעת התובע, ושאלת הסמכות כאמור, תידון בהמשך הדברים.

טיעוני המבקש לעניין דחית התביעה על הסף, בשל העדר סמכות לבית המשפט לעניני משפחה, מתבססים בעיקרם, על פרשנות חוק בית המשפט לעניני משפחה (להלן: החוק).

לטענת המבקש בחינת לשון חוק ביהמ"ש לעניני משפחה התשנ"ה - 1995, מביאה למסקנה לפיה משהמבקש והמשיב הינם שני גברים, אין מי מהם יכול להחשב ל"בן זוג" או ל"ידועה בציבור כאשתו" - ולפיכך אין לבית המשפט לעניני משפחה סמכות לדון בתביעת התובע.

לטענת המבקש, משהוגדר בהגדרת "בן משפחתו":
 "א) בן זוגו, לרבות הידועה בציבור כאשתו".

המילה לרבות מוסיפה להגדרת בן זוג גם את מי המופיע לאחריה, דהיינו גם את הידועה בציבור כאשתו, ואין בילתה. לטענת המבקש המילה "לרבות" מלמדת כי המדובר ב"רשימה סגורה" של צדדים ששערי בית המשפט לעניני משפחה פתוחים בפניהם.

לחילופין, טוען המבקש כי משמצויין מפורשות: "לרבות הידועה בציבור כאשתו..." יש בכך כדי להצביע על כוונתו הברורה של המחוקק לייחד את סמכותו של בימ"ש לעניני משפחה לתביעות המוגשות ע"י ידועים בציבור שאינם בני אותו מין.

בסיכום טיעוניו לעניין העדר סמכותו של בית המשפט לעניני משפחה, טוען המבקש כי משמדובר בחוק המכונן וגודר את סמכויות בית המשפט לעניני משפחה, ראוי הוא כי יהא ברור וחד משמעי, וכי אמנם תקבע בבחירות זהות המתדיינים והעניינים אשר בסמכות בית המשפט לעניני משפחה לבררם.

בפני כב' השופטת יהודית שטופמן

סגן נשיא

לטענת המבקש הכרה בתביעה של בני זוג בני אותו מין, תהווה קריאת תגר על התא המשפחתי המוכר במקומותינו, תפרוץ את שערי בית המשפט לענייני משפחה ותביא בפניו מתדיינים שמקור הסכסוך שפרץ ביניהם, בקשר שאינו קרוב כלל ועיקר לקשר שבין "בני משפחה" אליו התכוון המחוקק.

לחילופין, כאמור, מבקש המבקש למחוק את התביעה על הסף בהעדר עילה. את טיעוניו מבסס המבקש על פרשנות המונח "ידועים בציבור".

לטענת המבקש, משלא מוכרים בשיטתנו המשפטית בני זוג "ידועים בציבור" שהינם בני אותו מין, הרי שהתביעה נעדרת כל עילה, ומן הראוי למחוקה על הסף.

לטענת המבקש פרש המונח "ידועים בציבור" כמתייחס לאיש ואשה שאינם נשואים זה לזה, ומנהלים משק בית משותף כבעל ואשה. משאין כל כסיקה המתייחסת למונח "ידועים בציבור" בני אותו מין, אין למשיב כל עילה משפטית לתביעתו.

לטענת המבקש, בהבדל ממהות הקביעה בפס"ד דנילוביץ (בג"צ 721/94 אל על נתיבי אויר נ' דנילוביץ, פד"י מח(5) 776 (להלן: "פס"ד דנילוביץ"), שם נקבע כי אין להפלות אדם בשל נטייתו המינית, בענייננו לא יפגע המשיב כלל אם תמתק תביעתו על הסף, בהעדר סמכות, באשר פתוחות בפני המשיב ערכאות המשפט האחרות, אך לא בית המשפט לענייני משפחה.

לטענת המבקש, אף אם, כטענתו, לא נשתכללה בין הצדדים "חזקת השיתוף", עליה משתית המשיב את תביעתו, יכול, המשיב לסמוך תביעתו על הדין הכללי, אם אמנם קמה לו עילת תביעה, כטענתו, ולהביא, כאמור, את תביעתו בפני ערכאות אחרות.

משכך, לטענת המבקש, לא נגרמת כל הפליה בין המשיב לבין אחרים, בשל היותו בן מינו של המבקש, ועקרון השיוויון בין המינים איננו מופר.

לטענת המשיב נתונה לבית המשפט לענייני משפחה הסמכות לדון בתביעות בני זוג בני אותו מין, וזאת על פי מטרת החקיקה, ההיסטוריה החקיקתית וכוונת המחוקק.

בפני כב' השופטת יהודית שטופמן
סגן נשיא

לטענת המשיב פרשנותו של חוק בית המשפט לענייני משפחה, מביאה למסקנה כי תביעת בני זוג מאותו מין נתונה לסמכותו של בית המשפט לענייני משפחה.

לטענת המשיב, המונח "בן זוג" כהגדרתו בחוק בית המשפט לענייני משפחה, יכול לשאת מספר משמעויות: אשה או בעל הנשואים כדון, ידועה בציבור כאשתו וידוע בציבור כבעלה.

לפיכך - ולאור הוראת סעיף 6 לחוק הפרשנות תשמ"א - 1981 הקובעת כי האמור בלשון זכר אף לשון נקבה במשמע - אין כל מניעה בהבנת החוק כחל על בני זוג שהינם בני אותו מין, המקיימים ביניהם מערכת יחסים, ועומדים בתנאים שנקבעו בחקיקה ובפסיקה להכרה בהם כ"ידועים בציבור".

עוד טוען המשיב כי משמעות הביטוי "לרבות" - בהגדרת "בן זוג" בחוק בית המשפט לענייני משפחה - היא כי יש לכלול ולצרף להגדרה גם את הביטוי שלאחריו, דהיינו הביטוי "בן זוג" כולל גם את הידועים בציבור. לכן, טוען המשיב כי יש לדחות את טענתו של המבקש, לפיה הגדרת "בן זוג" בחוק ביהמ"ש לענייני משפחה קובעת "רשימה סגורה" של בני משפחה, באשר טענה זו נוגדת את כוונת המחוקק.

עוד לטענת המשיב, בחינת פרשנות המונח "בן זוג" בפסיקה מגלה כי בהקשרים שונים, בהם נדון הביטוי "בן זוג" - נקבע כי הביטוי "בן זוג" כולל בחובו גם בני זוג בני אותו מין.

מוסיף המשיב וטוען, כי בחינת התכלית העומדת ביסוד חקיקת חוק בית המשפט לענייני משפחה, מגלה כי תכלית החקיקה היא ביצירת בית משפט אחד אשר ירכז את כל הדיונים בכל העניינים הכרוכים בענייני משפחה. לטענת המשיב הכלל החל על כל ענייני המשפחה חל גם על ענייני המשפחה של בני זוג בני אותו מין, משאין כל שוני בין תא משפחתי המורכב מבני זוג בני אותו מין, לבין תא משפחתי המורכב מבני זוג בני מינים שונים.

בפני כב' השופטת יהודית שטופמן
סגן נשיא

עוד טוען המשיב כי בחינת דברי ההסבר להצעת החוק, כמו גם דברי הכנסת העוסקים בחוק בית המשפט לענייני משפחה, מגלה כי אין כל תמיכה בטענה לפיה בית המשפט לענייני משפחה אינו מוסמך לדון בסכסוכים בין בני זוג מאותו מין, ומשכך נראה כי כוונת המחוקק איננה לשלול במפורש את סמכותו של בית המשפט לענייני משפחה מלדון בעניינים אלה.

לחילופין, טוען המשיב כי בית המשפט קנה סמכות לדון בתביעתו מכוח עקרון השיוויון.

לטענת המשיב, משחוק בית המשפט לענייני משפחה נחקק בשנת 1995, דהיינו לאחר חקיקתו של חוק היסוד: כבוד האדם וחירותו, ולאור ההלכה שנפסקה בע"א 6821/93 בנק המזרחי נגד מגדל כפר שיתופי, פד"י מ"ט (4) 397, לפיה חוק רגיל אשר נחקק לאחר חוק היסוד, חייב לעמוד בתנאי פסקת ההגבלה, שאלמלא כן יהא בלתי חוקתי, יש לפרש את חוק בית המשפט לענייני משפחה כמקיים את דרישות פסקת ההגבלה שבחוק כבוד האדם וחירותו.

לטענת המשיב, קביעה כי "ידועים בציבור" באים בגידרו של חוק בית המשפט לענייני משפחה ואילו "ידועים בציבור" בני אותו מין אינם באים בגידרו של אותו חוק, פוגעת בעקרון השיוויון, ומהווה הפליה על בסיס מין, ולפיכך אינה עומדת בתנאי פסקת ההגבלה שבחוק היסוד.

בידוע הוא כי הפליה על בסיס מין הינה הפליה פסולה, ולכן טוען המשיב, אין לפרש את חוק בית המשפט לענייני משפחה, באופן אשר לפיו יקבע כי אין בית המשפט לענייני משפחה מוסמך לדון בעניינים של בני זוג מאותו מין.

לא זו אף זו, עוד טוען המשיב כי משאין כל הצדקה לטפל באופן שונה ב"ידועים בציבור" בני אותו מין, קביעה של בית המשפט, לפיה, המינוח "בן זוג" שבחוק בית המשפט לענייני משפחה איננו כולל בני זוג מאותו מין תגרום לחוסר צדק, ליחס בלתי הוגן כלפי בני זוג מאותו מין ולחוסר סבירות.

בסיכום טיעונו לעניין סמכותו של בית המשפט לענייני משפחה לדון בתביעת התובע, מוסקף המשיב וטוען כי בקביעה לפיה חוק בית המשפט לענייני משפחה חל

בפני כבי השופטת יהודית שטופמן
סגן נשיא

01
02
03
04 על "בני זוג" מאותו מין, יובא לידי ביטוי הלך הרוח והעמדות הרווחות בימים אלה
05 בתברה המערבית הדמוקרטית, כמו גם הדין הנוהג בישראל.

06 עוד טוען המשיב בסיכום טיעונו כי סילוק התביעה על הסף, תאלצו לפנות לערכאה
07 משפטית אחרת. לטענת המשיב בהעברת התביעה לערכאה אחרת יהיה משום טעם
08 לפגם, שכן יגרמו לטענתו, עינוי דין לבעלי הדין ואף הכבדה יתרה על בית המשפט
09 שידרש לדון בתביעה, באשר, לטענת המשיב, שופט שאיננו שופט משפחה, יחסר דע
10 וניסיון הנדרשים להבנת מעמדו של הידוע בציבור וזכויותיו.

11 ח. יאמר מיד, כי סבורה אני שיש לקבל את בקשת המבקש ולדחות את תביעת המשיב
12 על הסף, באין סמכות לבית משפט לענייני משפחה לדון בתביעת התובע.

13
14 בקשת המבקש, כאמור, הינה לקבוע כי יש לדחות את תביעת המשיב על הסף
15 מחוסר סמכות, באשר אין המשיב נכלל בגדר הרשאים להגיש תביעתם לבית
16 המשפט לענייני משפחה, משאין המשיב נכלל בהגדרת "בן משפחה" כהגדרתה בחוק
17 בית המשפט לענייני משפחה.

18 מנגד, מבקש המשיב לקבוע כי הסמכות לדון בתביעתו נתונה לבית משפט זה.

19
20 הסוגיה שבפני מתמקדת, לכאורה, בהוראת סעי' 1(2) לחוק בית המשפט לענייני
21 משפחה התשנ"ה-1995, הקובעת כי סמכותו של בית המשפט לענייני משפחה הינה
22 לדון בתביעה שהגיש אדם נגד בן משפחתו ושעילתה סכסוך בתוך המשפחה.

23 "בן משפחתו" - מוגדר בסי' 1(2) לחוק הקובע לאמור:

24 "נא) בן זוג, לרבות הידועה בציבור כאשתו, בן זוגו לשעבר, בן זוגו
25 שנישואיו עמו פקעו, ובלבד שנושא התובענה נובע מהקשר שהיה ביניהם
בתקופה שבה היו בני זוג".

26 סבורה אני כי ראשית לכל יש לבחון את המשמעויות המשפטיות השונות, אשר ניתנו
27 למונח "בן זוג" בחקיקה ובפסיקה.

בפני כב' השופטת יהודית שטופמן
 סגן נשיא

אמנם, המשמעות החברתית המקובלת ומקדמא דנא למונח "בן זוג", הינה צירוף של שני פרטים משני המינים. מנגד, התפתחו חקיקה ופסיקה עניפה אשר כללו במונח "בן זוג" גם "ידועים בציבור".

יחד עם זאת, בחינת המונח "בן זוג" בחוקים ובפסיקה מגלה כי לאורך השנים לא נמצאה אחידות בהגדרת "הידועים בציבור" בחוקים שונים ובפסקי דין שונים.

ט. ראשיתו של המושג "הידועה בציבור כאשתו" בחוק הנכים (תגמולים ושיקום), תשי"ט - 1949, ובחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) תשי"ז - 1950 שנחקקו לאחר מלחמת העצמאות. באמצעות השימוש במושג "הידועה בציבור", הורחבה הזכאות לקבלת תגמול על פגיעה ואובדן חיים, לנשים שלא נישאו לבן זוגן כדת וכדין. בדרך עקיפה זו, הורחב המונח המשפטי "בן זוג" - כחל על בני זוג שאינם נשואים זה לזה.

מעמדם של "בני זוג" שאינם נשואים, לענין זכויות וחובות הוכר בחוגים רבים. ברם, לא נקבעה הגדרה חוקית אחת ויחידה למושג ה"ידועים בציבור".

הרחבה נוספת נלמדת מתת סעיף 1(א1) לחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) (תיקון מס' 12), תשל"ז - 1977 אשר קבע לאמור:

"א1. מי שהיה בעלה של הנספה ביום מותה, ובכלל זה גם מי שלפני מות הנספה נר יחד עימה, וביום מותה היה ידוע בציבור כבעלה - כל עוד לא נישא לאחרת (להלן: "אלמן")..."

הרחבה זו, איפשרה התייחסות הן אל האשה והן לגבר, כ"ידועים בציבור".

בפסיקה, כמו בחקיקה, שונתה הגדרת המונח "בן זוג", אשר אף היא נסובה בעיקרה סביב הגדרת בני זוג "ידועים בציבור".

בפני כב' השופטת יהודית שטופמן
סגן נשיא

01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31

מרבית פסקי הדין אשר דנו בפרשנות המונח "בן זוג", עסקו בענין זה בהקשר לשאלה האם המונח "בן זוג" כולל גם את ה"ידועים בציבור", באותם מקרים בהם לא צויין כך במפורש בהוראות חוק שונות.

כך נדון המינוח "בן זוג" בהתייחס לפרשנות סעי' 55 לחוק הירושה, מפי השופט דב לוין בע"א 79/83 היועץ המשפטי לממשלה נ' סוזן שוקרו, פד"י ל"ט (2) 690, 691:

"סעיף זה שבחוק כבר נפרש לא אחת על ידי בית משפט זה וראוי להפנות לענין הפרשנות הנכונה של הוראות סעיף מיוחד זה לפסק הדין המנחה, שניתן על ידי בית משפט זה, מפיו של כבוד השופט ברנזון בע"א 621/69 קרול ניסים נ' קרינה יוסטר, פס"ד כד(1) 617 בעמ' 619 בו נקבע לאמור: "יש כאן שני יסודות, חיי אישות כבעל ואשה וניהול משק בית משותף.

היסוד הראשון מורכב מחיים אינטימיים כמו בין בעל ואשתו המשותתים על אותו יחס של חיבה ואהבה, מסירות ונאמנות, המראה שהם קשרו את גורלם זה בזה... היסוד השני הוא ניהול משק בית משותף, לא - משק בית משותף מתוך צורך אישי, נוחות, כדאיות כספית או סידור ענייני אלא כפועל יוצא טבעי מחיי המשפחה המשותפים..."

עוד הוסיף והבהיר השופט ברנזון בפסק דינו הנ"ל שאין הבדל ממשי בין הדיבור איש ואשה החיים חיי משפחה במשק בית משותף, לבין המושג של ידועה בציבור, למעט העובדה שביחס לידועים בציבור אין הכרח שבני הזוג יהיו נשואים וכי בסעיף 55 אין צורך ב"חיי משפחה" שירשימו את הידידים ויראו כאלה בעיני הציבור - אלא די שבפועל התקיים קשר זה בין בני הזוג (שם, עמ' 621)".

בהקשר אחר, נידונה פרשנות המונח "בן זוג", בענין חוק גמלאות נושאי משרה ברשויות השלטון, תשכ"ט - 1969, אשר בו נקבע כי לנושאי משרה ולשאיניהם המפורטים בתוספת לחוק, ישולמו גמלאות ותשלומים אחרים בהתאם להחלטת הכנסת אשר רשאית להסמיק לשם כך ועדה מוועדותיה.

הכנסת הסמיכה את ועדת הכספים, אשר החליטה כי הביטוי "שאייר" - משמעו בן זוג מנישואין, של הנפטר.

בענמ"ש 1/82 ד"ר אמיליה לוי נ' מנהל בתי המשפט פד"י לו(4) 123 קבע הנשיא כבי השופט כהן:

"את הביטוי "בן זוג" בהחלטה שבה אנו דנים יש לפרש לפי המובן הרגיל של ביטוי זה וכן לפי כוונת מחוקק המשנה. מבחינת המשמעות הרגילה של הביטוי "בן זוג" בחיקוקים שונים, אין ספק שבאותם חיקוקים שביטוי זה מופיע משמעותו הרגילה היא - בן

וגמני כבי השופטת יהודית שטופמן
 סגן נשיא

01
 02
 03
 04 זוג, אשר נשוי לבן הזוג, האחר. דבר זה ברור משורה של חיקוקים
 05 שבהם השתמשו המחוקק ומחוקק המשנה בביטוי בן זוג כגון חוק הגנת
 06 הדייר (נוסח משולב) תשל"ב - 1972, שבו הוגדר "בן זוג" בס"א 1:
 07 "בן זוג - לרבות הידוע בציבור כבן זוג".
 08 לו הביטוי בן זוג היה מכוון לתיאור המצב למעשה, לא היה צורך בכל
 09 ההגדרות המיוחדות אשר הרחיבו את משמעותו של ביטוי זה לצרכי
 10 חיקוקים שונים".

11 משנדחתה עתירת העותרת בבג"צ 89/83, כאמור, שבה וביקשה העותרת להורות
 12 למשיבים לפעול לתיקון ההחלטה, באופן ש"הידועה בציבור" תכלול במסגרת
 13 "שאיר".

14 בדיון נוסף שהתקיים, ד"נ 13/84, נדחתה העתירה.
 15 וכך לדברי כבי השופט ש. לוי (ד"נ 13/84 אמיליה לוי נ' יו"ר ועדת הכספים ואחי
 16 פד"י מא(4) 291):

17 "אמת נכון הדבר שבמרבית דברי החקיקה הסוציאליים, עליהם עברתי,
 18 מוכרת זכותה של "הידועה בציבור" בווריאציות אלו או אחרות של
 19 ההגדרה, אך קיימות גם הוראות חוק אחרות שבהם מדובר על בני זוג
 20 בלבד ולאור הלכת ענמ"ש 1/82 קשה להניח שדיבור זה יתפרש ככולל
 21 את "הידועה בציבור" (ר' סעי' 4 לחוק הבטחת הכנסה, תשמ"א - 1982,
 22 סי' 78 לפקודת הניקיון (נוסח חדש) וחוק הפיצויים לנפגעי תאונות
 23 דרכים, תשלי"ה - 1975).

24 יש לציין שבעניין אחד חל שינוי חקיקתי בזכויותיה של הידועה בציבור:
 25 בסעי' 12 לחוק הרשויות המקומיות (גימלאות לראש ראשות וסגניו),
 26 תשי"ט - 1959 נכללה "כשאיר" של ראש הרשות, לאחר מאבק
 27 פרלמנטרי:

28 "מי שהיתה אשתו בשעת מותו לרבות מי שהיתה ידועה בציבור כאשתו
 29 וגרה עמו אותה שעה, וכל עוד לא נישאה"; אך הפה שהתיר הוא הפה
 30 שאסר ובשנת 1977 בוטל החוק האמור על ידי חוק הרשויות המקומיות
 31 (גימלאות לראש רשות וסגניו) תשל"ז - 1977 ושוב זכויותיו נקבעות
 בהחלטות של ראש ועדת הכספים של הכנסת ואין הידועה בציבור
 נכללת".

כך על דעת ראשונים.

בפסקי דין חדישים נקבעו הלכות שונות בסוגיית "הידועים בציבור", ולא ארחיב
 בסוגיה זו שאין לה נגיעה ישירה לעניינינו.

בפני כבי השופטת יהודית שטופמן
סגן נשיא

העולה מהמקובץ הוא כי קיימים שני כיווני פרשנות לחקיקה בהגדרת המינוח "בן זוג": על פי כיוון פרשנות אחד כולל המונח "בן זוג" את "ידוע בציבור", על פי כיוון פרשנות אחר, אין המונח "בן זוג" כולל את "ידוע בציבור".

בהקשר זה, מן הראוי לציין, כי גם מאותם פסקי דין אשר עסקו בבני זוג בני אותו מין, לא יצאה כל קביעה ממנה ניתן ללמוד כי המינוח "בני זוג" או המינוח "ידוע/ה בציבור" חל גם על "בני זוג" בני אותו מין.

מקובלת עלי פרשנות המבקש, בהתייחסו לפס"ד דנילוביץ (בג"צ 721/94 אל על נתיבי אויר נ' דנילוביץ פד"י מ"ח (5) 749), לפיה בפס"ד זה - בו נידונה זכותו של העותר וחברו לחיים להטבות ממעסיקתו של העותר חברת אל על - אמנם הוכרה זכותו של העותר להטבות כאמור, מטעמים של איסור הפליה בין עובדים, בכל הקשור לתנאי העסקתם.

אולם, קביעה זו נסמכה על כך שזכותם החוזית של עובדים כפופה להוראות חוק שיויון ההזדמנויות בעבודה התשמ"ח - 1988, הקובע מפורשות איסור הפליה בשל נטייה מינית.

יחד עם זאת, מפסק דין דנילוביץ הנ"ל, לא נלמדת כל קביעה לפיה "ידוע/ה בציבור" כאשתו/כבעלה - הם גם בני זוג מאותו מין.

וכך לדברי כבי הנשיא השופט ברק בבג"צ 721/94, אל על נתיבי אויר לישראל בע"מ נ' יונתן דנילוביץ, פד"י מח(5) עמ' 749, 757:

"המשיב (הדייל העובד) עשוי לבסס את טיעונו לקבלתה של טובת ההנאה (כרטיס חינם או בהנחה) עבור שותפו לחיים, על שתי קונסטרוקציות משפטיות. על פי הקונסטרוקציה האחת, זכותו מעוגנת בהסכם הקיבוצי, המעניק טובות הנאה ל"בן/בת זוגו (בעל/אשה)" ובהסדר הקיבוצי המעניק טובת הנאה ל"ידוע/ה בציבור כבעל/כאשה של עובד/ת החברה". על פי קונסטרוקציה זו הדיבור "בן זוג" (בהסכם הקיבוצי) והדיבור "ידוע בציבור" (בהסדר הקיבוצי) צריכים להתפרש על רקע תכליתם, באופן שהם משתרעים גם על בן זוג מאותו מין ועל ידוע בציבור מאותו מין...

...
תבנית משפטית זו היא במהותה פרשנית, היא פנימית לטקסט עצמו. על פיה, זכותו של המשיב, לקבלת טובת הנאה, עבור חברו לחיים ועבור

בפני כב' השופטת יהודית שטופמן

סגן נשיא

עצמו, נובעת מהמובן המשפטי של הטקסט ההסכמי, אשר נשלף ממגוון המשמעויות הלשוניות שלו...

7... הקונסטרוקציה הפרשנית נדחתה על ידי בתי הדין לעבודה. נפסק על ידם כי המובן (המשפטי) של הדיבור "ב/בת זוג (בעל/אשה)" בהסכם הקיבוצי אינו משתרע על "בני זוג" בני אותו מין...

בית הדין הארצי ציין, כי - "במקרה שבפנינו גילו הצדדים להסכם הקיבוצי את דעתם באופן מפורש כי אין הם מתכוונים לבן זוג מאותו המין. בהסכם הקיבוצי נקבע 'ב/בת זוגו (בעל/אשה)' המילים 'בעל ואשה' שהוצמדו למונח "בן זוג" מגלים את דעתם של הצדדים כי נתכוונו למונח "בן זוג" במובנו המצומצם. ומכאן, כי דיבור זה בהסכם הקיבוצי איננו כולל ידועים בציבור ובני זוג מאותו מין שאינם לכל הדיעות בעל ואשה."

אשר לדיבור "ידועה בציבור כבעל/אשה" שבהסדר הקיבוצי, נפסק מפני בית הדין הארצי לעבודה כי הוא אינו משתרע על בני אותו מין החיים חיים משותפים.

בית הדין הארצי ציין, כי אין המונח "ידועים בציבור" מופיע כשהוא לעצמו, אלא בצמוד לו נאמר כבעל/אשה". שימוש לשוני זה מלמד כי "כוונת המנסח לא היתה לבני אותו מין".

בהמשך מציין כב' הנשיא השי ברק בעמ' 758:

9" בפנינו לא חזר המשיב על הקונסטרוקציה הפרשנית. אכן, קונסטרוקציה זו שנחתה, כאמור, על ידי בית הדין הארצי לעבודה - סבוכה היא.... מכיוון שכך, אין לנו צורך להתמודד עם הקונסטרוקציה הפרשנית."

יחד עם זאת, יש לציין כי יש לאבחן את פסה"ד בעניין דנילוביץ מהעניין שבפני.

ראשית, בפס"ד דנילוביץ נידון מתן הטבה סוציאלית אשר לגביה לא יכולה להיות מחלוקת כי אין להפלות אדם בשל נטייתו המינית. לעומת זאת בענייננו ומשהמדובר בסילוק תביעה על הסף לא תיווצר כל הפליה או פגיעה בזכויות המשיב, שהרי, כאמור, שערי ערכאות המשפט האחרות פתוחות בפניו.

עוד לציין, כי גם מפסה"ד בע"א 264/96 מירי לביא נ' טראק בן תאופיק חבשה ואחי (טרם פורסם) אשר צורף ע"י המשיב לסיכומיו, לא ניתן ללמוד קביעה כי המונח "בן זוג" או המונח "ידועה בציבור" כולל גם בני זוג מאותו מין.

כפני כבי השופטת יהודית שטופמן

סגן נשיא

בפסק דין לביא הנ"ל נידונה פרשנות סעיף 78 לפקודת הניזקין (נוסח חדש), בהתייחס לשאלה האם המונח "בן זוג" כולל גם את הידועים בציבור". אמנם, על פי פסק דין זה, ניתנה פרשנות למונח "בן זוג" הכולל "ידועים בציבור", ואולם, מקובלת עלי טענת המבקש לפיה יש לאבחן גם פסק דין זה מהענין שבפנינו. השאלה שבפני איננה האם יש לכלול בהגדרת המונח "בן זוג" גם בני זוג שהינם "ידועים בציבור", אלא האם ניתן לכלול בהגדרת "בן זוג" או "ידועים בציבור" - גם בני זוג שהינם בני אותו מין.

כאמור, הן בבג"צ 721/94 והן בע"א 264/96 הנ"ל פורשו המונחים "בן זוג" ו"ידוע בציבור" בהקשר של מתן זכות או טובת הנאה. בענייננו, משהמדובר בשאלת היקף סמכותו של בית המשפט לענייני משפחה, סבורה אני כי אמנם יש להצמד לפרשנות הדווקנית של לשון החוק.

יא. לטענת המשיב, כאמור, עולה מלשונו של חוק בית המשפט לענייני משפחה כי בני זוג מאותו מין, שהינם ידועים בציבור, סמכות נתונה לבית המשפט לענייני משפחה לדון בענייניהם.

טענת המשיב, לפיה זוהי הפרשנות אשר יש לקבלה, נסמכת על מספר יסודות -

- (א) לשון חוק בית המשפט לענייני משפחה ופרשנותו.
- (ב) תכלית החקיקה, שעמדה ביסוד חקיקת חוק בית המשפט לענייני משפחה וכוונת המחוקק.
- (ג) עקרון השיוויון ומניעת הפליה.
- (ד) טעמים פרקטיים שונים אשר בגינם יש לקבל את פרשנותו של המשיב.

כאמור, אין בידי לקבל את טענות המשיב, ואדון בהן אלא שלא כסידרן.

יב. תכלית החקיקה

לטענת המשיב, עפ"י תכלית חקיקתו של חוק בית המשפט לענייני משפחה, ניתן יהיה לקבוע את המשמעות המשפטית של המונח "בן זוג".

המ 003738/98
בתיק עיקרי: תמש 14480/98

בתי המשפט

בית משפט לענייני משפחה
למחוזות תל-אביב והמרכז

1:פני כבי השופטת יהודית שטופמן

סגן נשיא

תכלית החקיקה הוגדרה, בין היתר, בבג"צ 693/91 אפרת נ' הממונה על מרשם
האוכלוסין במשרד הפנים, פד"יי מז(1) 749, שם בעמ' 763

"מקובל עלינו כי תכלית החקיקה היא המטרות, הערכים, המדלעיות,
הפונקציות החברתיות והאינטרסים, אשר דבר חקיקה נועד להגשימם.
תכלית החקיקה הינה מושג נרמאטיבי. היא מורכבת מתכליתו
הסוביקטיבית של דבר החקיקה ומתכליתו האובייקטיבית. תכליתו
הסוביקטיבית של דבר חקיקה היא התכלית אשר יוצר החוק ביקש
להגשים בשעת חקיקתו, זו כוונת המחוקק. תכליתו האובייקטיבית של
דבר חקיקה היא התכלית שדבר החקיקה נועד להגשים בחברה
דמוקרטית מודרנית, זו "מטרת החקיקה".

על תכלית החקיקה (הסוביקטיבית והאובייקטיבית) למד הפרשן, בראש
וראשונה, מלשון החקיקה. מתוך לשונו של דבר החקיקה, מסוגו
ומטיפוס הסדריו ניתן לעמוד בצורה אמינה על כוונתו של המחוקק ועל
המטרות שהוא נועד להסדיר בחברה".

לא שנוי במחלוקת, כי תכלית חקיקתו של חוק בית המשפט לענייני משפחה, היא
ריכוז הדיון בכל הסוגיות אשר מתעוררות במסגרת המשפחה.
לדיון בסוגיות אלה יוחדו שופטים אשר כיוון המחוקק לכך כי ירכשו ניסיון וידע
בתחום הספציפי של משפט המשפחה.

דא עקא, כפי העולה בבירור מהאמור בבג"צ 693/91, הנ"ל, למד הפרשן על תכלית
החקיקה בראש וראשונה "מלשון החקיקה".

לשון אחר, תכלית החקיקה מוצאת ביטויה בראש וראשונה בלשון שבחר המחוקק
לניסוח החוק.

משכך, בענייננו, יש לבחון את השאלה האם לשון חוק בית המשפט לענייני משפחה,
אמנם מחילה את סמכות בית המשפט לענייני משפחה, על "בני זוג" בני אותו מין.

אף אם התקבל עמדת המשיב, לפיה, אין לראות כל שוני בין תא משפחתי המורכב
מבני זוג בני מינים שונים, לבין בני זוג בני אותו מין, יש לבחון עמדה זו לאור לשון
המחוקק בניסוחו של חוק בית המשפט לענייני משפחה.
סוגיה זו, האומנם לשון חוק בית המשפט לענייני משפחה מאפשרת פרשנות כמוצע
ע"י המשיב, תידון בהמשך.

16

המ 003738/98

בתיק עיקרי: תמש 14480/98

בתי המשפט

בית משפט לענייני משפחה

למחוזות תל-אביב והמרכז

בפני כבי השופטת יהודית שטופמן

סגן נשיא

מכל מקום, כאמור, אף תכלית החקיקה חייבת להלמד, בראש וראשונה, מ"לשון החקיקה".

יג. עקרון השיוויון ומניעת הפליה

לטענת המשיב, נחקק חוק בית המשפט לענייני משפחה בשנת 1995, לאחר הקיקתו של חוק היסוד: כבוד האדם וחירותו, ומשכך כפוף חוק בית המשפט לענייני משפחה להוראות חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.

עוד לטענת המשיב, אם אמנם לא יכול המשיב לבוא בשעריו של בית המשפט לענייני משפחה, לצורך בירור תביעתו כנגד המבקש, יהא בכך משום הפליה ופגיעה בעקרון השיוויון.

לטענת המשיב טיפול שונה ב"ידועים בציבור" בני אותו מין לעומת "ידועים בציבור" בני מין שונים, תביא לחוסר צדק, יחס בלתי הוגן, חוסר סבירות ואי הגינות בניהגת שיוויון בין שווים.

אינני סבורה כי בקביעת סמכות בית המשפט יש משום פגיעה בעיקרון השיוויון, או משום הפליה כלפי המשיב.

קביעת סמכותו של בית המשפט גודרת את מסגרת התחומים הנידונים בו, ומי הם המתדיינים אשר בסמכות בית המשפט לדון בענייניהם.

קביעת סמכותו של בית המשפט אין בה משום יצירת הפליה או קיפוח כלפי מי אשר אין סמכות בית המשפט חלה עליו.

כמובן, שאם אמנם קמה למשיב עילת תביעה כנגד המבקש, פתוחות בפניו ערכאות אחרות למימוש זכויותיו הנטענות.

המשיב הפנה לע"א 369/94 שטיינר נ' משרד הבטחון (לא פורסם, צורף כנספת ב' לסיכומי המשיב). בפס"ד זה נקבע ע"י כבי השופט אלוני, בין היתר, כדלהלן:

"כשלעצמי נוטה אני לפרשנות המקובלת על המערער, לפיה נטען, מכח פקודת הפרשנות, לראות את החוק כחל באותה מידה הן על גבר והן על אשה, לרבות יחסים בין בני אותו מין. כפי שקבע השופט ברק בבג"צ 153/87 שקדיאל נ' השר לענייני דתות ואחרים (פד"י כרך מב' חלק שני עמ' 221 כגמ' 274)

בבני כבי השופטת יהודית שטופמן
סגן נשיא

"בין שני פירושים אפשריים יש לבחור באותו פירוש המבטיח בצורה
אופטימלית את השיוויון ועלינו לדחות אותו פירוש הנוגד את
השיוויון".

נראה לי כי אין להקיש מפס"ד שטיינר, הנ"ל, לענייננו.

הקביעה בענין שטיינר, לפיה חל חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים
ושיקום) גם על בני זוג בני אותו מין, עניינה מניעת קיפוח בני זוג מאותו מין במימוש
זכויותיהם כבני זוגם של מי שנספה במערכה.
אכן דעת כבי השופט אלוני היא כי שלילת הטבה מ"בני זוג" בני אותו מין, יש בה
משום קיפוח בלתי סביר ובלתי צודק.
ואין כן בענייננו.

עקרון השיוויון שנידון בפס"ד שטיינר אינו רלוונטי לענייננו, באשר ההכרעה בפני
בית משפט זה עניינה היקף סמכותו של בית המשפט לענייני משפחה, ואין היא
עוסקת כלל בקביעת זכויות.

נראה, איפוא, כי אין לקבל את טענת המשיב, לפיה, אם אמנם לא תחול על תביעתו
סמכות בית המשפט לענייני משפחה, יהא בכך משום חוסר שיוויון והפליה של
המשיב, לעומת מתדיינים אחרים.

טעמים פרקטיים לקיום הדיון בבית המשפט לענייני משפחה

לטענת המשיב, אם תדחה תביעתו יאלץ להגיש את תביעתו לערכאה משפטית
אחרת, ויהא בכך משום הכבדה שלא לצורך על בית המשפט.

עוד טוען המשיב, לקושי מיוחד בבירור זכויותיו, שלא במסגרת בית המשפט המצוי
בקביעת זכויותיהם של בני משפחה, לרבות "ידועים בציבור".

טענה זו אין בידי לקבל כלל ועיקר.

על מתדיין, להגיש כדיון תביעתו לערכאה המוסמכת. הערכאה המשפטית המוסמכת
היא זו אשר לה העניק המחוקק סמכות לדון בענייניו של מתדיין.

01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31

בפני כבי השופטת יהודית שטופמן

סגן נשיא

בענייננו, אמנם אין לבית המשפט לענייני משפחה סמכות לדון בעניינינו של התובע - המשיב, אולם לערכאות אחרות נתונה הסמכות לדון בתביעת התובע, אם אמנם קמה לתובע עילת תביעה כנגד המבקש.

טו. לשון חוק בית המשפט לענייני משפחה ופרשנותו

אכן, כאמור, ביסוד פרשנות חוק עומדת לשון החוק.

וכך בספרו של כבי הנשיא השופט ברק "פרשנות במשפט" - נבו הוצאה לאור, כרך שני עמ' 81:

"ביסוד פרשנות החקיקה עומד טקסט המבוטא בלשון הטבעית. ללשון זו יש מובן עבור דובריה של אותה לשון. פרשנות החקיקה חייבת להעניק ללשון אותה משמעות הנופלת לגדר מובנה עבור דובריה. האופציה הלשונית הנבחרת על ידי הפרשן צריכה ליפול למתחם המשמעויות המקובלות על דובריה של אותה שפה. אכן על הפרשן להגשים את תכלית החקיקה (הכלל השני), אך הגשמה זו צריכה לעגן עצמה בלשון החקיקה. אין השופט רשאי ליתן למילות החוק משמעות שהן אינן יכולות לשאת. הטעם העומד ביסוד כלל זה מקורו באופי "הקומוניקטיבי" של הלשון. לשון החקיקה נועדה להעביר מסר מהמחוקק לציבור. המחוקק השתמש בלשון המקובלת על הציבור, ושהציבור נזקק לה. על כן, יש להעניק לחקיקה את המשמעות המקובלת והרגילה. המחוקק לא השתמש ב"לשון פרטית", הוא השתמש בלשון "כללית" ופומבית. באמצעותה הוא ביקש להגשים את מטרתו. על הפרשן להגשים אותה מטרה תוך היזקקות לאותו מובן לשוני, כללי ופומבי.

זאת ועוד: שיקולים של דמוקרטיה והפרדת רשויות ... מחייבים כי הפרשן לא יחרוג מהמובן הלשוני של החקיקה. מתן משמעות לטקסט החוק, שהוא אינו יכול לשאתה מבחינה לשונית, נוגד את השיקולים החוקתיים העומדים ביסוד הפרשנות. הוא אינו עולה בקנה אחד עם עקרון שלטון החוק. הוא משבש את המבנה החוקתי והשיטתי, הוא פוגע באמון הציבור בשפיטה".

(ראה לענין זה בני"צ 639/91 ד"ר מיכל אפרת נ' הממונה על מרשם האוכלוסין פד"י מז(1) 749, ע"א 65/82 מנהל מס שבת מקרקעין נ' הרשקוביץ פ"ד לט(4) 281, ד"נ 16/61 רשם התברות נ' כרדוש, פ"ד טו (1209).

טז. לפיכך, בבואנו לפרש את חוק בית המשפט לענייני משפחה התשמ"ה - 1995, לנגד

עינינו לשון החוק כאמור בסעיף 1(2)(א):

בפני כב' השופטת יהודית שטופמן

סגן נשיא

"(א) בן זוג, לרבות הידועה בציבור כאשתו, בן זוגו לשעבר, בן זוגו שנישואיו עמו פקעו, ובלבד שנושא התובענה נובע מהקשר שהיה ביניהם בתקופת שבה היו בני זוג;"

נראה כי לשונו של חוק בית המשפט לענייני משפחה איננה מאפשרת פרשנות, לפיה "ידועה בציבור כאשתו" תתפרש גם כחלה על "בני זוג" בני אותו מין.

לשון החוק הקובעת כאמור "בן זוג לרבות הידועה בציבור כאשתו", אשר על יסוד סעיף 6 לחוק הפרשנות יש לקוראה ככוללת גם "ידוע בציבור כבעלה", מצומצמת לבני זוג המוכרים על פי דין, ובנוסף להם "ידועים בציבור" "כאשתו" "כבעלה".

לשון החוק איננה סובלת, לדעתי, פרשנות לפיה "ידועה בציבור כאשתו" / ידוע בציבור כבעלה" גם בני זוג בני אותו מין במשמע, באשר, איש מהצדדים איננו ידוע בציבור "כאשתו" האחר או "כבעלה".

יפים לענייננו דברי כב' השופט זמיר בע"א 3798/94 פלוני נ' פלונית ואח' פד"י (נ)3) 133 ובעמ' 187:

"בית המשפט יכול, ולעיתים ראוי, שילך בדרך נועזת של חקיקה שיפורטית המנותקת לחלוטין מלשון החוק, ואולי אף מנוגדת ללשון החוק, כדי להשיג את תכלית החוק או להגן על ערכי יסוד. אך זוהי דרך לשעת חירום, שכרוכים בה בחשבון סופי ואמיתי, סיכונים למערכת המשפט ולמערכת השיפוט. לכן עדיף, אם רק אפשר, שבית המשפט ילד בדרך סלולה והבטוחה של פרשנות הצומחת מתוך לשון החוק".

בענייננו, כאמור, משבפני המשיב פתוחות שערי הערכאות האחרות, ויכול הוא לפנות ולהגיש תביעתו לערכאה שיפוטית מוסמכת, נראה לי כי אכן יש להצמד ללשון החוק, ואין זה המקרה בו יש לפסוק בדרך של חקיקה שיפוטית המנותקת לחלוטין מלשון החוק. בכך סבורה אני כי לא תפגע תכלית החקיקה, ואין בפרשנות הצמודה ללשון החוק משום פגיעה בערכי היסוד של שיטתנו.

י. ואם יאמר האומר כי יש בפרשנות זו, הדבקה בלשון החוק, משום חריגה מרוח הקידמה והפרשנות הרחבה המקובלת היום בעולם, אשיב בשתיים:

בפני כבי השופטת יהודית שטופמן
סגן נשיא

01
02
03
04 א. הסוגיה שבפני עניינה סמכות בית משפט, אשר לוליונות מילולית אינה יפה
05 לה. קביעת סמכות יש לנסחה בדייקנות ובבהירות, על מנת להגדיר במדוייק
06 מי הם הבאים בשעריו של בית המשפט.

07 ב. הרחבת מסגרת סמכותו של בית המשפט לענייני משפחה, מעבר לסמכות
08 הברורה העולה מן האות הכתובה, אין היא מלאכתו של בית המשפט לענייני
09 משפחה, אלא מלאכת המחוקק בלבד.

10 יח. העולה מן המקובץ הוא, כי אמנם נראה שלשון חוק בית המשפט לענייני משפחה,
11 מחייבת פרשנות לפיה לא נתונה סמכות לבית משפט לענייני משפחה לדון בתביעת
12 התובע כנגד הנתבע.
13 כעולה בבירור מפסק הדין, פסק דין זה ענינו אך ורק סמכות ביהמ"ש לענייני משפחה
14 לדון בתביעת התובע למתן פסק דין הצהרתי לפיו התובע והנתבע הינם "ידועים
15 בציבור".

16 על כל אלה נדחית התביעה על הסף.

17
18 משנדחתה התביעה בשל חוסר סמכות עניינית לבית משפט זה, מתייתר הדיון
19 בטענותיו האחרות של המבקש לענין מחיקת התביעה על הסף.
20 בשל מורכבותה וייחודיותה של סוגיית הסמכות שדנתי בה, אינני רואה לנכון לעשות
21 צו להוצאות, ומשכך אין צו להוצאות.

22 ניתן היום, כ"ח בתשרי תשנ"ט, (18 באוקטובר 1998)

23 יהודית שטופמן, שופטת

24 סגן נשיא

25 א. יצוין כי תוצאת פסק הדין הושמעה לצדדים ולבאי כוחם ביום 15.10.98 והודע
26 להם כי פסק הדין במלואו ימצא לעיונם במזכירות ביהמ"ש החל מיום 18.10.98
27 בשעה 8.30.

28 ב. פסק הדין מותר לפרסום, בלא שמות הצדדים ופרטים מזהים אדותם.